

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

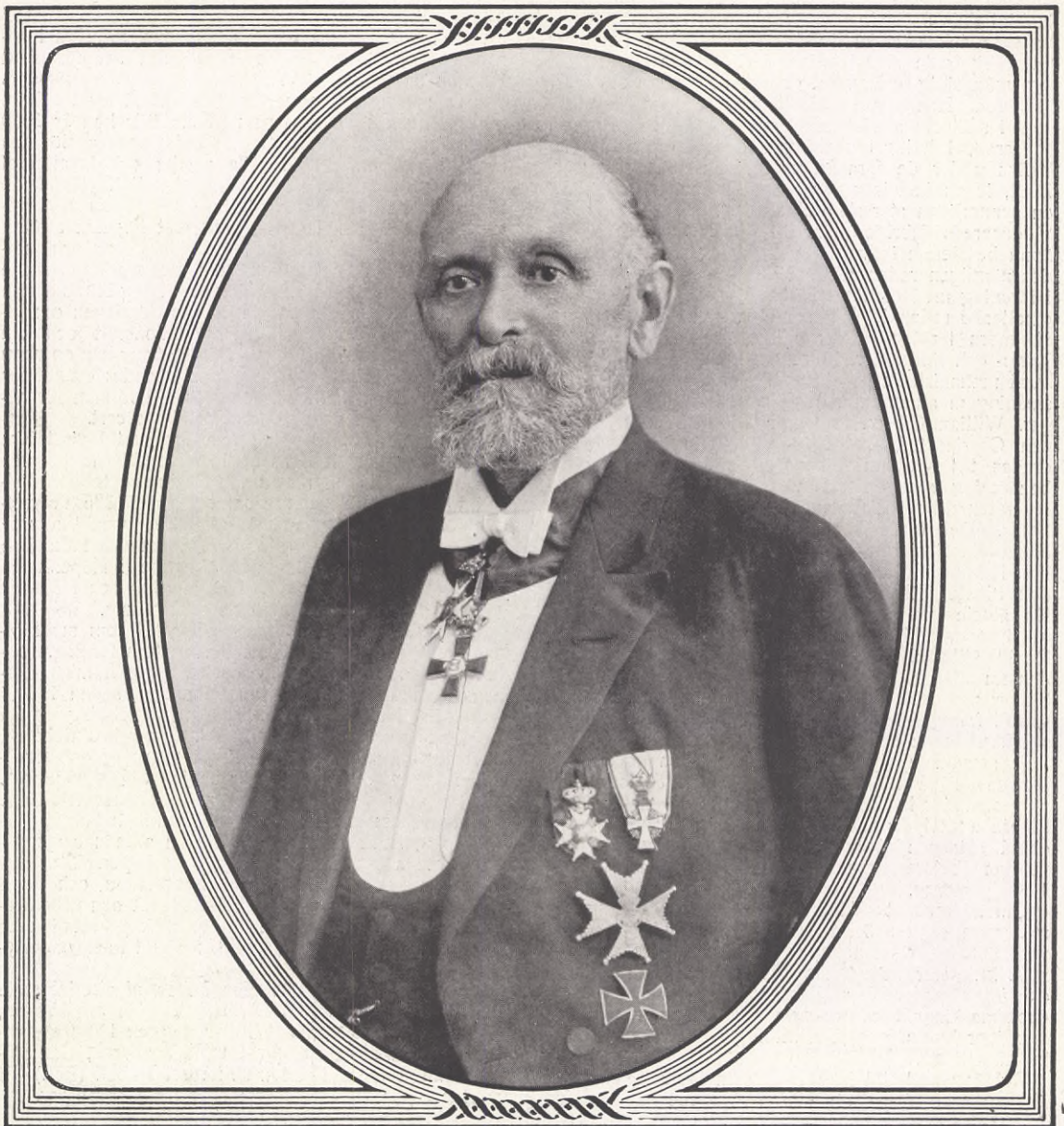

PLATSEN FÖR SNÖSKREDET I BYDALEN. — FOTO. J. FAHLÉN, ÖSTERSUND. (SE SID. 295.)

18:DE ÅRG.

DEN 4 FEBRUARI 1917

N:o 19

Hilf till Gården

WILLIAM GIBSON †.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Den 22 januari ingick underrättelse att förutvarande ordföranden i Göteborgs och Bohus läns landsting, disponenten vid Jonsereds fabriker William Gibson efter en längre tids tärande sjukdom aflidit i sitt hem å Jonsered i en ålder af 68½ år. Med honom bortgick en af den västsvenska industriens och affärsverksamhetens mest framstående män.

William Gibson — den yngre, som han plägade kallas till skillnad från fadern och farfadern af samma namn — var född å Jonsered den 21 juli 1848. Föräldrarna voro dåvarande delägaren i firman William Gibson & Söner William Gibson den äldre och hans maka Margret Thornton Holliday. Både på fädernet och mödernet räknade han brittiska anor; släktens äldste kände stamfar — äfven han med förnamnet William — verkade som skeppsredare i Arbroath i Skottland, hvarifrån farfadern endast 14-årig inflyttade till Sverige, där han sedan stannade för lifvet och blef en af vår industris pionärer. Sin grundläggande utbildning fick den nu aflidne dels å Göteborgs handelsinstitut dels å Chalmerska slöjdskolan, som det nuvarande tekniska institutet då benämndes, hvarefter han förkofrade sina tekniska insikter och förvärfvade sig mångsidig erfarenhet genom ytterligare studier i utlandet. Hemkommen fick han omedelbart börja deltaga i skötseln af släktens stora fabriksanläggningar å Jonsered, i hvilkas ledning han snart inträdde och hvilka under de fyra årtionden, som sedan dess förlutit, icke minst tack vare hans förtjänster, undergått en synnerligen storartad utveckling.

Jonsereds fabriker höra till vårt lands allra äldsta ännu bestående industriella inrättningar. De grundades nämligen redan 1832 af den nu aflidnes farfader i förening med civilingenjören Alexander Keiller, som emellertid redan 1839 lämnade firman för att ägna sig åt andra företag. Ursprungligen bestodo de af ett hamp- och linspinneri i förening med segelduksväveri samt mekanisk verkstad och gjuteri, men utvidgades småningom att omfatta hvarjehanda andra tillverkningar. William Gibson upptog år 1848 sina söner William och Charles Gibson till delägare, hvarvid firman ändrades till William Gibson & Söner, under hvilken benämning rörelsen fortsattes till år 1873, då affären öfvergick till familjebolaget Jonsereds Fabrikers Aktiebolag. Det torde vara utan motstycke i vårt land, att ett fabriksföretag så länge stannat under omedelbar ledning af medlemmar af en och samma släkt: den äldste Gibson efterträddes år 1857 som chef af sin äldste son med samma namn, på honom följde vid hans frånfalle 1865 bröderna James Alexander och David Gibson, 1878 efterträddes den sistnämnde af den nu aflidne, som efter James Alexanders död 1881 blef ensam chef. Goda utsikter finnas, att namnet Gibson allt framgent skall förbli knutet till det stora företaget.

I förhållande till fabriakens stora personal har Gibson följt samma upplysta principer som sina företrädare. I afseende på arbetarebostäder, sjukvårds- och bildningsanstalter har intet sparats, som synts kunna lända till de underlydandes bästa. Ett godt förhållande har också städes rådt mellan fabriakens ledare och den väldiga arbetarestammen, som numera uppgår till bortåt 1,000 personer.

Om affärens utveckling under Gibsons ledning kan man göra sig en föreställning däraf, att tillverkningsvärdet före kriget uppgick till icke mindre än ca 5 mill. kr. Här framställas utom bomulls-, lin-, hamp- och juteväfnader bl. a. äfven synnerligen utmärkta industrimaskiner af olika slag, särskildt träbearbetningsmaskiner hvilka vunnit afsättning i de aflägsnaste delar af världen.

Det är emellertid icke blott som fabriksledare den hädagångne skapat sig ett bestående minne. Han

har därjämte mer än de flesta varit en verksam deltagare i sin orts offentliga lif.

Annu helt ung invaldes han sålunda redan 1877 i Göteborgs och Bohus läns landsting och fick säte i dess förvaltningsutskott samt i dess styrelse för folkundervisningen, hvori han kvarstod ännu vid sitt frånfalle. När landstingsförordningen år 1894 ändrades därhän, att k. m:ts valrätt vid utseende af ordförande begränsades till landstingens ledamöter, förordnades Gibson till landstingets ordförande och bekläddes sedermera år efter år med detta uppdrag ända till 1911, då han undanbad sig att vidare ifrågakomma.

Bland ärenden, som kommo till lösning under hans landstingstid, förtjänar framför allt nämnas den bohusländska järnvägsfrågan. Stående utanför de direkt intrasserade orternas täflingsstrid lämnade Gibson vid dennas behandling viktiga bidrag och var på sin tid ordförande i Strömstad—Skees järnvägsaktiebolag, innan denna bandel öfvertogs af Statens järnvägar. Antecknas bör äfven att han varit ordförande i styrelsen för Strefereds undervisningsanstalt.

Äfven för riksdagen togs Gibsons förmåga i anspråk. År 1884 valdes han nämligen till representant i Andra kammaren för Askims och Sävedals häraders domsaga och forfor med afbrott endast för 1887 års majriksdag att fungera som sådan, tills han år 1890 undanbad sig återval. Som riksdagsman anslöt han sig till det protektionistiska partiet och insattes af detta som suppleant i bevillningsutskottet. Han hade äfven plats i 1890 års särskilda olycksfallsersättningsutskott. Till sin läggning moderat tog han afstånd från de alltför långt gående skyddskräfvand och motsatte sig såväl fläsktullen som det starkt påyrkade margarinförbudet. Anmärkningsvärdt nog biträdde han ej heller de landtmannapartistiska förslagen om inskränkning i städernas representationsrätt och om grundskatternas afskrifning. Däremot var han en varm vän af försvarets utveckling och stärkande: ett af hans sista yttranden i kammaren var till förmån för anskaffandet af en ny pansarbåt af Sveas cert.

Dessa offentliga uppdrag voro emellertid visst icke de enda, genom hvilkas beklädande Gibson gagnade det allmänna. I styrelsen för Chalmers' tekniska institut hade han säte som ledamot alltifrån 1885, i styrelsen för Göteborgs sparbank från 1887, hvar till kommo nu hvarjehanda uppdrag af landstinget och inom den egna kommunen. För utställningarna i Köpenhamn 1888, i Stockholm 1897, i Paris 1900 och i Malmö 1914 anlidade man äfven hans sakkunskap.

Inom affärsvärlden var han eftersökt som medhjälpare vid ledningen af ett flertal stora företag. Sålunda hade han säte i styrelsen för vår främsta storbank, Skandinaviska Kreditaktiebolaget, sedan 1890, i styrelsen för Bofors—Gullspångs aktiebolag sedan 1894, vidare i styrelsen för Vikingsbergs aktiebolag, Sveriges allmänna sjöförsäkringsaktiebolag och slutligen i det nyligen startade Aktiebolaget Kväfvindustri.

Göteborgs vetenskap- och vitterhetssamhälle hade hedrat honom med inval till arbetande ledamot.

Som enskild man åtnjöt Gibson allmänna sympatier för sina gedigna personliga egenskaper. Stor och uppriktig är också saknaden efter honom, och länge skall bilden af hans nobla personlighet och älskvärdhet fortlefva bland hans stora bekantskapskrets liksom bilden af den gode husbonden bland hans underlydande.

Närmast sörjes den hädagångne af efterlevande maka, född Kjellberg, af den bekanta göteborgssläkten, och tre barn, sönerna William, kapten i flottans reserv och biträdande disponent vid Jonsered, Carl Sidney, skulptör, samt dottern Margret Isabell (Bell) gift med bankdirektören George Dickson i Göteborg.

DISPONENT WILLIAM GIBSONS KISTA FÖRES TILL KYRKAN från hemmet, Stora Jonsered, å släde dragen och följd af tjänstemän och arbetarpersonalen jämte den afdne närstående. Främst på trappan står äldste sonen, kapten W. Gibson, närmast bakom honom dottern, fru George Dickson och yngste sonen, konstnären Sidney Gibson. — Foto. Torin, Alingsås.

Möbelkonst, skulptur och arkitektur utställas för närvarande på Sveriges Allmänna Konstförening af Sidney Gibson och Henning Möller. Den förra, väl känd från föregående utställningar, visar nu några urnor i brons och den svarta graniturna som afbildas härinvid. Ett utsökt "gömmabord" med taburetter är också af hans hand. Arkitekt Möller debuterar

URNA I SVART GRANIT AF SIDNEY GIBSON. F. n. utställd i Stockholm. Se följ. sida.

Foto. Almqvist & Preinitz, Sthlm.

med ett hus i Vadstena, Strandgården, i den gamla medeltidsstadens anda, byggt som skal till ett hem med genomgående gammal inredning. Hans möbler, hvilka utmärka sig för en viss stramhet i formgifningen och med originella och smakfulla ytbehandlingar, äro tänkta för vår tids sällskapsrum och torde i sin rätta miljö komma fullt till sin rätt.

Man lägger särskildt märke till några vardagsrumsmöbler i valnöt (skåpet afbildadt å nästa sida), samt alm (likaledes afbildade), för att icke nämna den lilla förnäma damrumsmöbeln i jakaranda och den förgyllda salongsmöbeln. Dessutom en del strömmöbler i mahogny, ek och körsbärstrå, som visa, att en del gångna tiders möbelyper, personligt omstöpta, kunna bli till uttryck för vår tids anda.

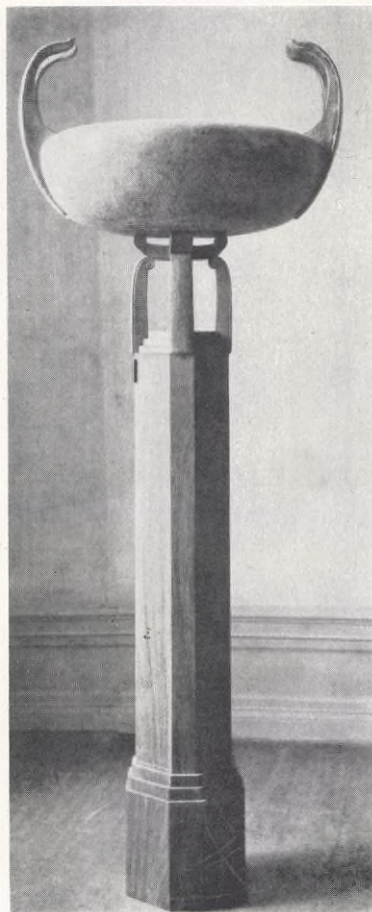
H. 8. D:s Novellpristäflan.

Tiden för H. 8. D:s stora novellpristäflan, hvilken skulle utgått den 1 febr., har ytterligare utsträckt med fyra veckor eller till den 28 febr. för att tillmötesgå enträgna framställningar härom från författarehäll, där man lifligt intresserat sig för täflingen, men ansett den utmätta tiden allt för kort för att medgifva det önskade omsorgsfulla utarbetandet af täflingsnovellerna. Särskildt afseende hafva vi ansett oss böra fästa vid de framställningar, som i denna riktning gjorts af i utlandet bosatta svenska författare, hvilka på grund af de genom kriget erhållit postförhållandena mycket sent erhållit underrättelse om den utlysta täflingen, och hvilka endast under förutsättning af en ytterligare frist kunna blifva i tillfälle att deltaga där.

Resultatet af täflingen kommer att offentliggöras före mars månads utgång.

Öfriga bestämmelser rörande täflingen återfinnas i omslaget sid. 14.

BRONSURNA PÅ JAKARANDASOCKEL AF SIDNEY GIBSON.

UTSTÄLLNING AF MÖBELKONST OCH SKULPTUR.

Öfverst:
DAMRUMSMÖBEL I
JAKARANDA AF HEN-
NING MÖLLER.

Mellerst:
SKÅP TILL HVAR-
DAGSRUMSMÖBEL I
VALNÖT AF HENNING
MÖLLER.

Nederst:
BORD OCH FÅTÖLJER
TILL HVAR-DAGS-
RUMSMÖBELIALMAF
HENNING MÖLLER.

Till bild å sid. 293.

TVå nya svenska scenspelers framföres i dagarne i Göteborg, nämligen operetten "Rubber" på Stora teatern och skådespelet "I Ostindiska kompaniets dagar" på Lorensbergsteatern, båda motsedda med lifligaste förväntan af stadens teaterintresserade kretsar.

I "Rubber", till hvilken Carl Barcklind skrivit libretton och Felix Körting komponerat musiken, innehafvas hufvudrollerna af hrr Barcklind och Bergström som Brook och sir William Bailly samt fru Barcklind som Lolly Rodwell. Handlingen utspelas i Australien.

*

Författaren till "I Ostindiska kompaniets dagar" skriftställaren C. R. A. Fredberg har hämtat sitt ämne från köpmanslivet i Göteborg, sådant det gestaltat sig under kompaniets mest lysande period på 1700-talet. Handlingen har fått en tidstrogen infattning genom en rad praktfullt uppsatta scenerier från det gamla Göteborg. Tolkningen af pjäsens centrala gestalt köpmannen Hans Cockbruun har anförtratts af hr Olof Sandborg. En annan hufvudroll, köpmannen Mattias Bagge, innehafves af hr Wilhelm Berndtson.

De båda scen-nyheterna hafva när detta skrives ännu icke haft sin premiär, hvarföre något mera ingående omnämnande icke är möjligt.

*

Till bild å sid 298.

Göteborgs Stora teater har i dagarne inköpts af det Göteborgska biografbolaget Cosmorama, ett visserligen i och för sig rätt uppseendeväckande köp, för hvilket dock ingalunda de böra uppbära klander som handlat men möjligen de som icke handlat. Om denna mer än de flesta omdebatterade teaterbyggnad icke är lämplig såsom teater — och detta försäkrar Göteborgs teaterförening — då måste ju den dyrbara byggnaden användas för något annat. — Ingen har emellertid anmätt sig som spekulant mer än en norsk biografirma som också säkerligen köpt den därest ej Cosmorama varit snabbar i sitt beslut.

Och det förtjänar i öfrigt påpekas att Cosmorama med sina verkligt förträffliga program, sin rymliga och präktiga lokal och goda musik bidragit till de icke alltför rikliga förströelserna i vår

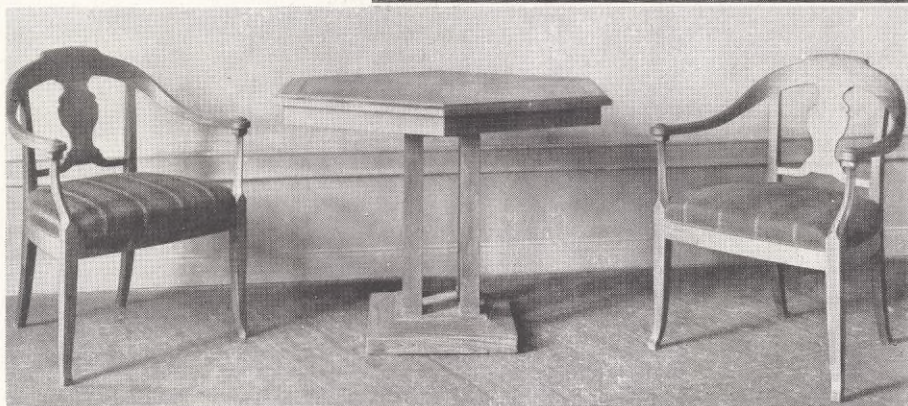

Foto. Alnberg & Premitz, Stockholm.

Kliché: Kem. A.-D. Bengt Silfverparre, Sthlm.—Gbg.

andra stad i kanske lika hög grad som en och annan teater, sådan teaterkonst nu ofta bjudes der.

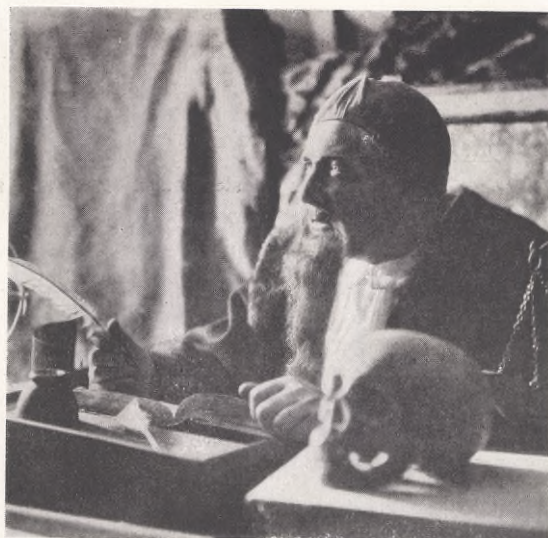
Huruvida där skall bli enbart biografteater eller alternerande med annan teater lär ännu ej vara bestämdt, så pass hufvudstupa köpet kom till. — Den som lefter får se.

SVENSKA SCENEN.

Foto. Jøger, Sthlm.

Kliché: Bengt Silfverqvist.

AUGUST STRINDBERGS "NÄKTERGALEN FRÅN WITTENBERG" PÅ SVENSKA TEATERN I STOCKHOLM: T. v.: Fru Tora Teje o. Gösta Ekman. T. h.: Hugo Björne som Luther. Foto. Jøger, Sthlm.

På Svenska Teatern i Stockholm uppfördes fredag den 26 jan. Aug. Strindbergs "Näktergalen i Wittenberg". Utan att vara något af Strindbergs främststående verk bjöd det icke desto mindre på mycket af stort intresse, hvilket hela kvällen trots styckets längd vidmakthölls. Vi lämna några bilder af hufvudrollernas framställare.

H. & D:s GÖTEBORGSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverqvist, Sthlm. C. S.

KRAVALLEN UTANFÖR OSTINDISKA KOMPANIET, nuvarande Göteborgs Museum. Scen ur "I OSTINDISKA KOMPANIETS DAGAR" på Lorensbergsteatern i Göteborg. Hufvudfiguren är Hans Cockbruun (herr Olof Sandborg.)
Text å sid 292.

NIDINGEN.

FÖR HVAR 8 DAG AF **ARTUR MÖLLER.**

FRU MILRED stod vid fönstret och såg på de sväfvande hvitblå flingorna...

Hvad det blef trolskt och vackert, det förkättrade villasamhället, bara det snöade.

Det var verkligen som en fé vidrört alltsammans med sin staf. Till och med de små banala tjänstemannavillorna längs vägens trätrottoar fingo ett annat utseende, bäddades in i det hvita, togo en min af djup trygghet och hemlig lycka. Allra helst nu, när det ena ljuset efter det andra glimmade fram mellan gardinerna som en liten gul stjärna i den djupnande blåskymningen.

Men i den fantastiska höga slottsbyggnaden på krönet förblef det som vanligt släckt. Det var sista återskenet af västerns solnedgångsglöd, som kom dess kupiga fönster att glänsa. Rundt omkring stodo resliga och allvarliga granar som en borgvakt, det ena ledet spejande ut öfver det andra.

Hur kom det sig, att fru Mildred alltid drömde sig en ung flicka däruppe bakom de små blyinfattade tornrutorna, en ung blek flicka med en tung valnöts-brun fläta kring det smala hufvudet och stora förväntansfulla ögon — inte så olik porträtten af henne själf vid aderton år.

Long, long ago gnolade fru Milred halft omedvetet en gammal engelsk melodi... Den liknade en kuliss, en romantisk kuliss, den gamla imiterade rhenborgen där på sin kulle.

Men det påminde också om omslaget till en riddarroman hon fått som premium sitt sista skolår, *Ivanhoe* af Walter Scott. Hon hade älskat *Ivanhoe*. Han var så skön och chevaleresk och så gränslöst tapper...

Fru Mildred strök sig öfver härfästet och kastade en hastig blick bakom sig inåt rummet, som för att förvissa sig att hon var ensam. Man fick vara på sin vakt mot drömmarna, äfven sedan de blifvit vålnader...

Det hördes ett gällt klingande skratt nerifrån vägen. Fru Mildred böjde sig fram öfver fönsterkarmen, och ett soligt leende tändes i hennes ögon. Nå där kommo de ju, de välsignade barnen. Hon hade nästan befarat att någon af dem fått sitta öfver, Bengt var ju en sådan vildbasare...

Hon vinkade emot dem. Bengt stod på meden af sparkstöttingen, och det gick raskt undan för glidtagen af hans lilla vackra kraftiga ben. Och hvad hon var näpen, lilla Maud, där hon satt med fötterna upplagda framtill och närapå såg ut som en snöboll i sin kaminskinnspsås. Nu kunde hon se hur ögonen tindrade och kinderna glödde som vinteräpplen.

Och någonting varmt svämmade öfver i hennes sinne. Var det inte den enda lyckan som kommit på hennes lott så var den i alla fall större och djupare än den hon drömt sig...

Och henne var det som man beklagade — hon såg det nog i blickarna äfven där munnarna tego. Åh om hon bara kunnat skydda honom äfven för alla dessa okändas blickar; som tycktes henne så fulla af taktlöst medlidande och förnärmande tanklöshet.

*

— I dag får ni vara riktigt tysta och snälla vad bordet barn, förmanade fru Mildred efter att ha mottagit deras första våta kyssar. — Pappa har ringt att farbror Gösta kommer till middag.

— Det gör ingenting, bara han inte har glömt att köpa choklad liksom förra gången, var den förstöddes ädelmodiga svar.

— Sch, lilla Bengt, kom det i leende förskräckelse från fru Mildred, du hörs ju ända ut på vägen.

Och när hon vände sig mot fönstret igen, såg hon att tåget kommit. I klungan af tjänstemän som vände

hem till middag och aftonro från dagens gärning, gick också hennes egen lille man. Han hade en stor portfölj under armen, då hade han säkert tagit hem arbete till den där evinnerliga utredningen. Var det kanske därför han bedt Gösta Romell komma med ut för att hon skulle slippa sitta ensam sedan barnen blifvit lagda? Det vore inte olik honom.

Nu svängde de båda herrarnes skuggor förbi luxgloben i trädgårdshörnet — den ena lång och rak, den andra liten och grotesk...

Men fru Mildred såg det inte — i alla händelser inte så, att det kom med i hennes tankar.

Nu kunde hon höra deras röster i trappan — den ena gäll som ett barns, den andra manlig och sonor, men båda muntra och lifliga. Hon skyndade ut i hallen för att möta honom... I nästa ögonblick hade fru Mildred böjt sig ned för att mottaga sin tredje kyss, medan hans smala, nästan genomskinliga hand klappade hennes kind.

Gästen stod vid sidan och bevittnade makarnas återseende med ett stelt leende och en egendomlig blick.

Lite förlägen räckte honom fru Mildred sin hand: — Förlåt, herr Romell — och mycket välkommen. Men ni ska tänka, jag har inte sett min man sedan i går. Han reser numer i redan med sjuan, och jag är så sömnig om morgnarna, så ibland kommer jag inte upp innan han far. Är det inte skamligt!

Gösta Romell log lite syrligt:

— Som ungkarl känner jag ju inte så noga till hvad en äkta man kan ha för pretentioner.

— Nej så får ni inte ta det. Albert är inte det minsta pretensiös. Han är den snällaste lille man som finns.

Och hon strök honom öfver håret med en öm blick. Mannen hade ett uttryck af förlägenhet bemängd med ett stänk själfbelåtenhet:

— Snälla Mildred, det kan du väl inte så noga veta, då du aldrig har haft några andra. Mig veterligt åtminstone.

Gösta Romells tvungna leende fick en bismak af grimas. I munnen på hvem som helst annars skulle detta lilla tillägg, afsedt att verka skämtsamt, inte ha berört honom i vare sig den ena eller andra riktningen. Men i den puckelryggiges blef det vidrigt, af någon grund som han inte själf skulle vara i stånd att klargöra.

I detta ögonblick kom emellertid Bengt utflygande i tamburen, till föräldrarnas fasa med hälsningen:

— Farbror har väl inte glömt att köpa choklad?

*

Middagen hade gått riktigt bra. Det var mest värden som fört ordet. Han hade talat om det han bäst kände till och som mest intresserade honom — sina torfmossar. Det är märkvärdigt att ett sådant ämne kan elda upp en man till formlig våltalighet, tänkte Romell inför hans ögon som tindrade af lif och idéer. Detta ansikte skulle ha kunnat vara vackert när det är besjäladt som nu. Hon tycker bestämt att det är vackert.

Och han sneglade på fru Mildred. Hennes ögon hängde fulla af beundran och uppmärksamhet vid makens läppar.

Efter kaffet fordrade barnen att som vanligt få hvar sin saga innan de kördes i säng. Det ingick i fru Mildreds åligganden, och de båda herrarna hörde småleende på, medan de blossade på sina cigarrer. Och Gösta Romell gjorde för sig själf den reflektionen att om hans vän kunde tala om torfmossar som ingen annan så var i stället hans maka en mästare i att berättiga gamla sagor så att de fingo en helt ny charme...

Ja så hade då barnen fått säga god natt, och inte

Forts. å sid. 303.

"SYNDAFALLET",
RELIEFIGRANIT,
AFSEDD TILL
PORTALÖFVER-
STYCKE Å MAST-
HUGGSKYRKAN
GÖTEBORG och
modellerad af bild-
huggarna B. CHRO-
NANDER och F.
BANGE

Vidst. bild:
"I OSTINDISKA
KOMPANIETS
DAGAR" AF C. R.
A. FREDBERG,
nyuppförd å Lorens-
bergsteatern i Gö-
teborg (se sid. 293).
Interiör från konto-
ret i det gamla köp-
manshuset i Göte-
borg.

H. 8. D:s Gbgs-foto.

C. R. A. FREDBERG.

på en summa af omkring 9½ mill.
kr. under det att hela hamnbygget
beräknas komma att draga en
kostnad af ett tjugutal mill. kro-
nor.

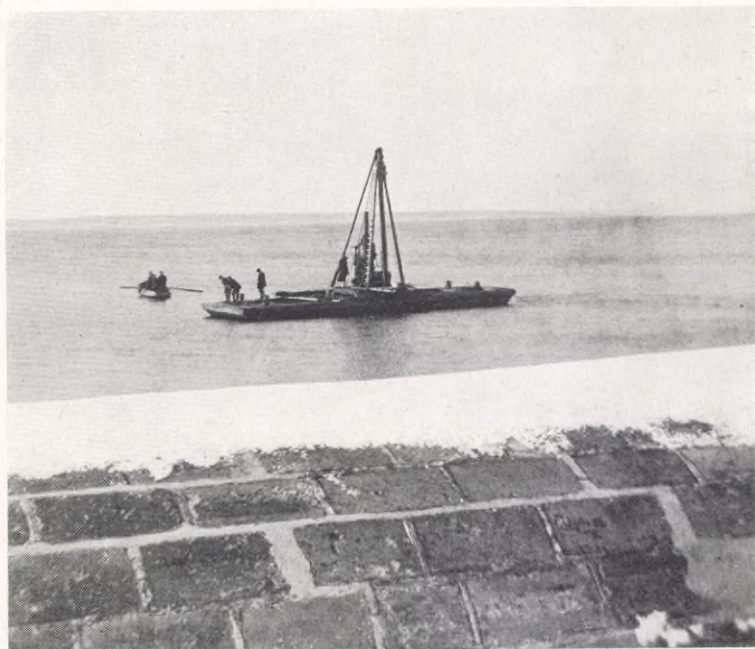
Vignettbilden å föreliggande nummers
första sida återgifver det parti af Drom-
menfjället, Jämtland, där den 1 jan. ett
våldsamt snöskred inträffade, hvarvid två
på platsen varande turister, köpmannen
C. J. Ahlström och teknologen S. Bryant-
Meisner, hvilka företagit en skidtur upp-
för fjället, funno sin död i snömassorna.

Vi återgifva här bilden af en af
konstnärerna *Bror Chronander*
och *Fritz Bange* utförd modell till
relief, afsedd att anbringas som
öfverstycke till en af Masthuggs-
kyrkans i Göteborg portaler. Mo-
dellen som utarbetats på uppdrag
af några för tämplets konstnärliga
utsmyckning intresserade personer
i Göteborg, framställer syndafallet
i det ögonblick Eva räcker Adam
det från kunskapens träd tagna
äppet.

*

Arbetet på *Hälsingborgs nya
hamnanläggning* igångsattes den
19 jan. under ledning af hamn-

ingenjören kap-
tenen i Väg- och
vattenbyggn-
kåren *Alban
Lange*. Det nu
påbörjade arbe-
tet gäller endast
en del af hamn-
bygget eller en
pir, som afses
att utvidga och
förbättra inseg-
lingen till *Hälsingborgs hamn*
samt dessutom
skall tjäna till
skydd vid an-
läggningsarbe-
tet af de nya
hamnbassängen-
na. Kostnads-
beräkningarne
för de ifråga-
varande utbygg-
naderna sluta

Amatörfoto G. A. Nilsson, Lbg.

HELSINGBORGS STORA NYHAMNSBYGGES FÖRSTA DAG.

Kliché: Ernst Sjööbergstr.

HJ. HAMMARSKJÖLD.

J. E. GADELIUS.

Foto. Jäger, Sthlm.

Kliche: Ernst Sjöbergström.

Foto Jonasson, Göteborg

Kliche: Ernst Sjöbergström.

H. EXC. STATSMINISTERN HJALMAR HAMMARSKJÖLD
FYLLDE 55 ÅR DEN 4 FEBRUARI.

F. D. KAPTEN-LÖJTNANT J. E. GADELIUS, GÖTEBORG,
Bureau Veritas svenske expert, fyllde den 24 jan. 95 år.
Se biografiska data årg. XV:18.

KEJSAR WILHELM, HINDENBURG OCH LUDENDORFF.

EFTER EN ORIGINALFOTOGRAFI FRÅN STORA HÖGKVARTERET, TAGEN I DESSA SENASTE DAGAR, då måhända de för Tysklands fortbestånd mest skickelsedigra beslut fattas af kejsaren, arméns högste ledare och dennes närmaste man.

"TROLLFLÖJTEN" I NY SKEPNAD PÅ K. TEATERN.

FRU SKILONDZ som Nattens drottning

Det länge bebadade framförandet på Operan af Mozarts odödliga mästerverk "Trollflöjten" ägde rum den 25 jan. inför en fulltalig, representativ publik samt i närvaro af konungen och flertalet öfriga personer af kungliga huset. Operan hade fått en utomordentligt praktfull dekorativ utsmyckning med en

rad scenbilder af betagande skönhet och effektiv originalitet. Till den glänsande yttre

utstyrelsen slöt sig på ett fulltonigt sätt det musikaliska framförandet under hr Järnefelts ledning och medverkan af en utvald solistensemble. Bland de medverkande krafterna märktes i främsta rummet fru Skilondz, som med sällsynt glans utförde den fordrande rollen af Nattens drottning, samt vidare hrr Stockman, Oscar, Wallgren och Svedelius, fröken Rydquist, fruarna Båge, Bartels och Järnefelt samt fröken Branzell.

DAVID STOCKMAN OCH FRÖKEN KARIN RYDQVIST som Tamino och Pamina.

Vidstående bild: MARTIN OSCAR OCH FRU GELHAAR-BÅGE som Papageno och Papagena.

FÖRSTA AKTENS FJÄRDE TABLÅ, en af de många praktfulla scenerier som omrama det klassiska mästerverket och gör dess återupptagande till ett utomordentligt evenemang. — Fotos Jæger, Sthlm.

SVENSKA SCENEN.

Öfverst:
 "RUBBER" OPERETT
 AF CARL BARCKLIND
 MED MUSIK AF FELIX
 KÖRLING. Uppföres för-
 sta gången på Göteborgs
 Stora Teater den 29 jan
 Scen ur andra akten På
 estraden herr o. fru Barck-
 lind samt herr Bergström.

* * *

Nederst:
 GÖTEBORGS STORA
 TEATER, i dagarne för-
 värfvad af Aktiebolaget
 Cosmorama, den ledande
 biografteatern i Göteborg.
 Se sid. 292.

H. & D:s GÖTEBORGSFOTOGRAF.

FRED. WINTER.
 Se följ. sida.

ANDERS EJE.

CARL BARCKLIND.

HYAR S DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

TRÄNGSEL I HAMNEN I BORDEAUX. T. h. om den stora lyftkranen ligger ångaren "Venezuela" som tyckades undkomma anfallet af en fiendtlig u-båt nära mynningen af Gironde.

VÄRLDSKRIGET.

President *Wilson* beredde världen åter igen en stor politisk sensation, då han den 23 jan. i *senaten afgaf en förklaring om sin ställning till världskriget*. I korthet gick hans budskap ut på, att förutsättningen för en varaktig fred vore att ingen definitiv seger vunnes af någondera sidan, att nationalitetsprincipen och hafvets frihet erkändes och slutligen att i stället för allianspolitiken alla stater sammanslöte sig och gemensamt bildade en ordningsmakt stark nog att kväsa de enskilda staternas eventuella roflystnad.

Naturligtvis skulle denna betydelsefulla deklaration väcka gengjud allestädes. Enstämmigt torde intet lands präss ha uttalat sig vare sig för eller mot de grundsatser *Wilson* framlägger, men öfvervägande voro de uttalanden, hvarmed de krigförandes präss omedelbart reagerade, reserverade eller afvisande. Artigast tycktes franska prässen ta emot förslaget; de ledande tyska tidningarne skänkte endast gehör åt tanken på hafvets frihet, men betecknade *Wilsons* program för öfrigt som utopiskt. Den engelska prässen påpekade risken för England att utan vidare gå med på principen hafvets frihet. — Om också *Wilsons* budskap icke vänder sig direkt till de krigförandes regeringar, är det ju omöjligt att fränkänna det verklig betydelse; det måste uppfattas som ett nytt schackdrag i hans fredspolitik, som förändrar ställningen och trots allt för emot freden.

På *västfronten* pågår sedan någon tid en aktivitet, som ingenstans utvecklar större kraft, men har en viss nervös karaktär med ständiga patrullföretag och liflig flygverksamhet, som tyder på förberedelser till större samlade operationer. Den 26 gjorde tyskarne ett angrepp på *vestra Meusestranden* och togo några franska skyttegrafvar på en bredd af 1,600 meter vid *höjden 304*. 500 fångar gjordes. Vid *Ypern* har det tyska artilleriet utvecklats största kraft.

På *östfronten* gjorde tyskarne en plötslig offensiv på båda sidor om floden *Aa*, väster om *Riga*, hvarmed de vunno icke obetydligt resultat. Anfallet ägde rum den 23-25, och slutade med att ryssarne måste utrymma en del ställningar i *Tirulträsket*, lämnande öfver 2,000 fångar i tyskarnes händer.

På *rumäniska* fronten utkämpades förbittrade strider. Ryssarne hade nu fört fram betydande förstärkningar för att kunna hålla den starkt hotade nedre *Serethlinjen* mot *Mackensens* anlopp. De tyska försöken att här bryta in i motsändarnens ställningar, sedan *Nanesti* eröfrats vid förra veckans slut, ledde ej till några ytterligare framgångar.

I *Dobrudscha* gingo bulgariska trupper öfver *Donau* vid *Tulcea*, men drevos tillbaka af ryssarne.

Äfven på *italienska* bergfronten tycks aktiviteten börja ökas, särskildt öster om *Görz*.

Ett par smärre *sjöstrider* utkämpades den 23 och 24 mellan holländska och engelska kusten. I det ena af dessa fall blef den till *Zeebrügge* förlagda tyska divisionen på väg norrut angripen af en engelsk jagareeskader, som lyckades tillfoga den en del förluster. Vid det andra tillfället blef en engelsk jagare torpederad.

För öfrigt tyda en del tecken på, att *sjöstridsverksamheten* i en nära framtid kommer att högst betydligt ökas. Som ett varsel härom uppfattas bl. a. Englands åtgärd att söka åstadkomma fullständig blockad af tyska *nordsjökusten*.

Till bi'd å sid. 298

Samtidigt med de i *Göteborg* framförda två nya svenska scenalstren har *Oscarsteatern* i *Stockholm* haft upremiär på operetten "*Kessers generalkupp*", äfven den svensk till sitt ursprung, med den kände skriftställaren *Anders Eje*, alias *Axel Essén*, som författare och *Fred. Winter* som kompositör. Premiären, motsedd med stort intresse och högt spända förväntningar, har, när detta skrives, ännu icke ägt rum.

DONATORER.

Foto. Bagge, Lund.

FRÖKEN EMMA THOMANDER har i efterlämnat testamente donerat kr. 184,000 till Lund.

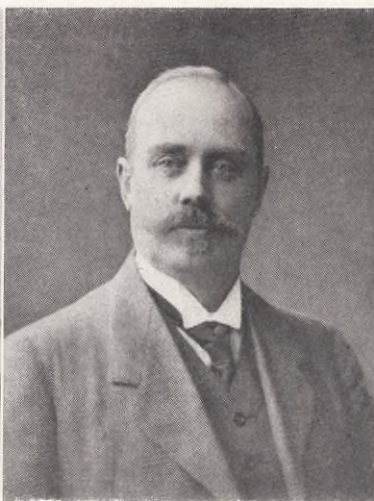

Foto. Bruno, Helsingborg.

FIL. D:R CHRISTIAN OLSSON OCH FRÖKEN ELISABETH OLSSON ha anslagit c:a kr. 360,000 jämte byggnader och tomt för ett sjukhus i Helsingborg

Foto. Nilsson, Helsingborg.

Betydande donationer hafva i dagarne tillfallit olika milda stiftelser och religiösa sammanslutningar i skänestäderna Helsingborg och Lund.

Fil. d:r Christian Olsson ägare till Alfahill, Tågarp, och hans syster, fröken Elisabeth Olsson, hafva sålunda donerat ett belopp af 150,000 kr. hvardera till upprättandet af ett sjukhus för obotligt sjuka, företrädesvis yngre kvinnor från Helsingborgs stad samt Luggude och Rönnebergs härad. De båda donatorerna hafva därjämte inköpt tomt och byggnader för anstalten samt förbundit sig att intill ett belopp af 60,000 kr. bekosta dess inredning.

Fröken Emma Thomander har i efterlämnad testamente till olika institutioner i Lund donerat 184,000 kr., däraf till Lunds missionssällskap 60,000 kr. till Lunds barnhem 15,000 kr. till Johan Henrik Thomanders studenthem 50,000 kr. samt till Lunds universitet under namn af Johan Henrik Thomanders stipendiefond 15,000 kr.

En judisk kongress för beredande af hjälp åt genom kriget nödlidande judar öppnades den 21 jan. i Stockholm med rabbinen därstädes dr Ehrenpreis som president. Vid kongressen, till hvilken infunnit sig representanter från rysk-judiska nödhjälpskommittéer i de större skandinaviska städerna, höllos ett flertal föredrag, hvori redogjordes för de oerhörda lidanden den judiska befolkningen i krigsländerna är underkastad samt för den omfattande hjälpverksamhet, som från deras i neutrala land bosatta trosfränders sida igångsatts. En del för det skandinaviska nödhjälpsarbetet och dess ytterligare utveckling viktiga förslag, hvilka framlagts för kongressen, vunno dennas godkännande.

REMISSDEBATTEN.

Till porträtt af statsministern å sid. 296.

Årets remissdebatt gick af stapeln måndagen den 22 jan. I första kammaren kritiserade justitierådet

Trygger statsverkspropositionen, som han ansåg af en "matt och färglös bild af 1914 års stora tanke", men uttryckte i samma tal ett stort erkännande för det sätt hvarpå regeringen skött utrikespolitiken, herr Kvarnzelius förklarade liberalernas anslutning till neutralitetspolitiken samt påyrkade minskad neutralitetsvakt och rusdrycksförbud, herr Petersson i Påboda betecknade regeringen som "ett system af byråkratiskt godtycke".

I andra kammaren öppnade statsministern talarnas rad och förklarade att en saklig och vägledande kritik endast kan vara välkommen. Herr Edén uttryckte sitt erkännande af regeringens utrikespolitik, men angrep den inre politiken. Herr Rydén hade ur sin politiska synpunkt mycket att anföra emot statsministern personligen och herr Lindman förfäktade folkrätt och själförsörjning och vikten af att rikets själfständighet sattes främst. Sedan greve Hamilton och hr Nilsson i Boarp talat om jordbruket svarade jordbruksministern, framhållande som sin åsikt, att vi ha all utsikt att reda oss i fråga om livsmedel. Herr A. E. Nilsson klagade öfver neutralitetsvakten och hr Fabian Månson kritiserade exportpolitiken och anmärkte på tillbakahållandet af den officiella statistiken.

Ateler Kronan, Sthlm.

JUDISK KONFERENS I STOCKHOLM d. 21—23 januari. Öfverrabbinen i Stockholm, dr Ehrenpreis (*)

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

C. J. E. HALLONSTÉN.
F. d. Stads- o. kronouppb-kassör
Trelleborg. — 80 år 16 Jan.

C. P. BERGSTEN.
F. d. Hypotekskassör — Stock-
holm. — 75 år 26 Jcn.

C. E. WELLANDER.
Eorgmästare. — Nyköping.
65 år 3 Febr.*

S. WICKBOM.
Stadskamrerare — Norrköping.
50 år 1 Febr.

H. I. B. JUHLIN-DANNFELT.
Professor. — Stockholm.
65 år 2 Febr.*

C. O. E. R. DRANGEL.
Öfverkontrollör. — Stockholm.
60 år 2 Febr.*

K. G. L. BORG.
Öfverjämstare. — Skellefteå.
50 år 18 Jan.*

J. D. OELRICH.
Med. dr. — Halmstad.
50 år 6 Febr.*

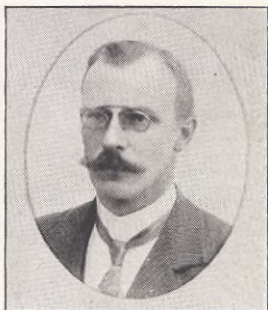
D. FIELDING.
Disponent — Forshaga.
60 år 26 Jan.*

J. G. ÅKERLINDH.
Direktör. — Stockholm.
50 år 24 Jan.*

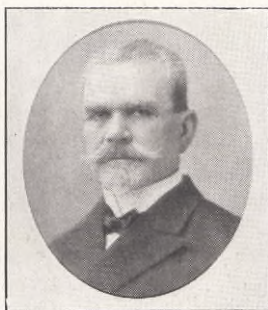
K. G. BRUNNBERG.
Disponent. — Persberg.
50 år 15 Jan.*

F. HAMMAR.
Ingenör — Långbron
50 år 26 Jan.*

P. A. ÅKERMAN †.
F. d. Öfverstelöjtn — Söderhamn.
F. 30. † 20 Jan.*

V. T. ÖRTENBLAD †
Byråchef. — St. ckholm.
F. 55. † 19 Jan.*

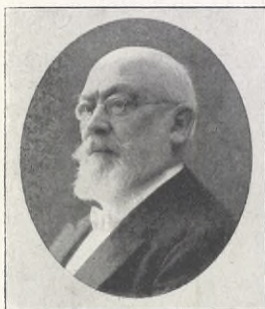
C. RABÉN †.
Kir. instrumentmak. — Upsala
F. 64. — † 18 Jan

E. H. ANNERÉN †.
Bankdirektör. — Köping.
F. 71. † 14 Jan.*

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

C. A. WENNERBERG †.
F. d. Disponent. — Jönköping.
F. 37. † 22 Jan.*

J. J. A. LÅFTMAN †.
F. d. Bruksdisponent. — Ämål.
F. 41. † 18 Jan.*

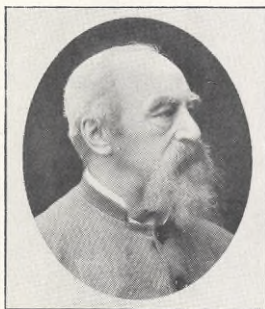
J. R. FRANCKE †.
Grosshandlande. — Stockholm.
F. 50. † 16 Jan.*

H. LEMKE.
Öfverstelöjtnant. — Malmö.
F. 55. † 17 Jan.*

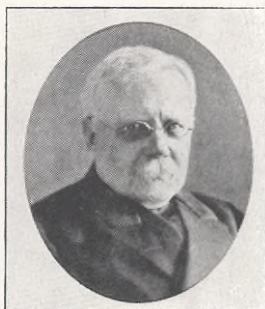
S. G. T. SETTERBLAD †.
F. d. Fördelningsläkare. — Sthlm.
F. 39. † 21 Dec.*

H. O. E. CRAHL †.
Läroverksadjunkt. — Upsala.
F. 39. † 21 Jan.*

K. E. A. STRANDELL †.
Teol. d.r. Kyrkoherde. — Sthlm.
F. 42. † 23 Jan.*

E. W. WELANDER †.
F. d. Professor. — Stockholm.
F. 46. † 23 Jan.*

* Data här nedan.

CARL WELANDER. Stud. 69, hofr.-ex. 73, v. hfd 78, borgmästare i Nyköping 81, afg. i dessa dagar. Mångårig ordf. i fattigv.-styr., helsekomm., lasarettsskr., hosp.-dir., o. af dir. f. element-skolan i fl. Sekr. i Hushålln.-sällsk. 96—04, ordf. i styr. f. brandst.-bol. o. styr.-led. i Söderm. e. bank. V. ordf. eller ordf. i landstinget sedan 04. Led. Riksd. A. K. 94—96.

HERMAN JUHLIN-DANNFELT. Stud. 71, fil. dr. 82, elev v. Ultuna landtbr.-inst. 81—82, lär. v. Öregårds landtbr.-skola 82, vik. lär. v. Ultuna 83—85, förestånd. f. Vassbo landtbr.-skola 85—92, sekr. i Kopparb. läns hushålln.-sällsk. 88—92, ff. rektor o. lektor v. Ultuna 92—02, professors n. h. o. v. 97, sekr. v. Landtbr.-akad. sedan 95. Led. Riksd. F. K. 08—09. Biografi o. helsid.-portr. ärg. III: 20.

RUDOLF DRÄNGEL. E. o. kammarskr. i Stockholm 78, ord. 92, kontr. 98, öfverkontrollör 10.

GUSTAF (GÖSTA) BORG. Utex. fr. Skogsinst. 88, ff. jägmäst. 97, jägmäst. i Arjeplogs rev. 1900, i Arvidsjaurs rev. s. ä., i Jörns rev. 07; sedan 08 öfverjägmäst. i Skellefteå distr. Stadsfullm. sedan 10, ordf. sedan 15, styr.-led. i spritbol., brandchef, ex. rådmän. Styr.-led. o. v. ordf. i Skellefteå älflootts-fören., styr.-led. i Norrl. skogsårdsförb. sedan 15. Verksam t. fromma f. den frivilliga skytterörelsen.

DETLEF OELRICH. Stud. 86, med. lic. 96, med. dr. 01, docent i prakt. med. i Lund 02—09, andre stadsläk. i Halmstad sistn. år; jernv.-läk. 12. Stadsfullm. i Halmstad, led. af helsekomm., lasarettsskr.; ordf. i fattigv.-styr., v. ordf. i pens.-nmd.

DAVID FIELDING. F. i England, kom efter afslut. studier t. Munksjö pappersbruk ss. ingenjör 80, fabr.-förestånd. v. Lessebo 85—90, v. Grycksbo 91—95, åter t. Lessebo t. 02 då han byggde o. igångsatte Örebro sulfatfabr. o. pappersbruk. Kom t. Moss pappersbr. i Norge 05. Disponent o. verkst. dir. i a.-b. Mölnbacka—Trysil sedan 08, derjerte chef f. Forshaga sulfit a.-b. sedan 09. Styr.-led. i Mölnb.—Trysil, Forshaga sulf.-a.-b., Klar-elvens flottin-fören.

GUSTAF ÅKERLINDH. Verkst. dir. i Upsala ångvarms a.-b. Led. af Lifsmed.- o. folkhushålln.-komm. och ledare af den förras spanmälsbyrå o. af den senares spanmälsafd.

KARL GUSTAF BRUNNBERG. Utex. fr. Tekn. högsk. 90, grufmät. o. kemist v. Grängesberg s. ä., grufing, der 99, derjente konsult, ing. v. trafik a.-b. Grängesb.—Oxelösund öfriga gruffält 04. Disponent f. Persbergs graf.-a.-b. 08, disp. f. Filipstads bergsl. gemens. förvalt. sedan 13. Led. af sprängämneskomm. 08—10, af kommerskollegiikomm. 09—13, led. af gruf-lagstiftn.-komm. V. ordf. i komm.-st., led. af komm.-nmd. Förf. ett flertal tekn. uppsatser o. verkst. tekn. utredn. enl. uppdrag.

FREDRIK HAMMAR. Efter afsl. skol.-samt prakt. studier inom pappersbranschen ant. ss. drifslts. v. Biesertskas bruken under ett tjugotal år. Ing. v. Dalslands kanal o. jernvål verkst. dir. f. Kanal a.-b. Stora Lee-Osten. Intresserad f. friv. skytterörelsen.

AXEL ÅKERMAN †. Uijt v. Helsing. rev. 51, öfverstelöjtn. der 82—87. Under vistelse i Bollnäs ordf. i kommunnmd. o. stämman, styr. v. ordf. i läns landtbr.-skola samt landstingsman. Verkst. dir. f. samma banks kontor i Söderhamn 91—03. Inspekt. i arbetarinst. der. led. af kyrkoråd, mångårig led. af Söderhamns stadsfullm.

V. T. ÖRTENBLAD †. Utex. fr. Skogsinst. 80, förestånd. f. Sille skogsskola 88, jägmäst. i Mell. Ångermanl. rev. 91, öfverjägmäst. i Västerb.

distr. 1900, byråchef i Domänstyr. sedan 05. Har i årsberätt. o. skilda fackskrifter gjort i hög grad uppmärksamme inlägg t. den svenska skogsskötselns utveckling. En af landets främste målsmän f. skogsushållning o. skogsskötsel. Led. af landtbr.-akad.

ERNST ANNERÉN †. Stud. 89, afl. länsm.-ex. o. var tj.-man i landssta-ten t. 97. Anst. sistn. år v. Örebro hand.-bank, kamrer v. dess kontor i Köping 98 o. var sedan dess ombudsman, kamrer o. verkst. dir. äfven sedan kontoret öfvertagits af andra banker, senast af Stockh. hand.-bank. På sin tid led. af drätselkamm. m. m.

CARL WENNERBERG †. På sin tid godsförvaltare, därefter disponent f. Tidaholms bruk 60—02; mångårig verkst. dir. f. Hjo—Stenst. jernv.-a.-b., samt en af grundl. af Vulcans tändstickfabr. Bosatte sig 93 i Jönköping, led. af Hushålln.-sällsk. förvalt.-utsk. 87, ordf. i Tveta hushålln.-gillet beredn.-utsk.; ordf. i länets slöjkkomm., styr.-led. i pens.-fören. Styr.-led. i Sv. mosskulturforen., i länets landtbr.-skola. Stadsfullm. i Jönköping 03. Led. Riksd. F. K. 06—09. Har t. allmännyttiga ändamål i stad o. i län donerat betydande belopp.

AUGUST LÅFTMAN †. Afg. fr. Filipst. bergsskola 59, bruksförvalt. v. Hellefors bruk i Västmanl. 69—76, v. Billingsfors bruk i Dalsland 76—79, disponent v. sistn. bruk 79—15. Var jemväl sedan 79 verkst. dir. f. Dalslands kanal a.-b. Inneh. ett stort antal kommunala uppdrag, landstingsman, led. af hushålln.-sällsk. o. dess förvalt.-utsk. samt inneh. sällsk. stora guldmedalj; led. af Elfsh. läns skogsv.-sällsk. Led. Riksd. A. K. 87. B.

ROBERT FRANCKE †. Ing. 72 ss. delegare i den af fadern grund. stora trävarufirman J. E. Francke i Stockholm. Mångårig ordf. i styr. f. Trävaruexportföreningen, led. af Hand.- o. sjöf.-nmd. Intresserad o. stor gyn-nare af sport o. idrott.

HARALD LEMKE †. Utex. fr. Tekn. högsk. 81, baning. v. Statsbanorna 86, löjtn. v. V.- o. V.-byggn.-kären s. ä., där han blef öfverstelöjtnant 16. Vid Statsbanorna ff. bandir. 96, ff. byrådir. 98, ff. distr.-chef 01, ord. 02. Led. af Riksd. A. K. 12—14. Stadsfullm. o. led. af hamnstyr. i Malmö. Framstående bantekniker.

GUSTAF SETTERBLAD †. Stud. 58, med. lic. 69, med. hedersdr. i Upsala 93. Läk. v. krigsskolan 73—82, bat.-läk. v. Sv. lifg. 82—94, reg.-läk. v. Lifg. t. h. 94—01, fördele-läk. i Fältläk.-karens res. 01. Ordf. i Sv. läkare-sällsk. 87—88.

HENRIK GRAHL †. Stud. 59, kam.-ex. 64, adj. v. h. allm. lärov. i Upsala 74—06. Uppburen såsom lärare, åtnöjt han en osedvanlig popularitet i sin stad såsom sångare, en af de yppersta basar O. D. nagonsin disponerat. Deltog i snart sagt alla dess sångarfärder.

AXEL STRANDELL †. Stud. 62, prestv. 64, kyrkoh. i Vendel 78, i Klara förs. i Stockholm sedan 88. Teol. Dr. 97. Sedan 93 led. af dir. f. Stock-holms stads undervisn.-verk, i Sv. Kyrkans miss.-styr., i Samf. Pro fide et crist., samt ordf. i styr. f. Stockh. prästsällskap. Led. af kyrkomötet 98.

EDVARD WELANDER †. Stud. 63, med. lic. 71, med. dr. 80, docent v. Karol. inst. 84—96, öfverläkare v. sjukh. St. Görän i Stockholm 88—11, e. o. prof. 96—08, professor i syfil. v. Karol. inst. 08—11. W:s arbete såsom vetenskapsman åtnöjt det största anseende inom och utom vårt land. — Det af honom grundade s. k. "Welandershem" har tjänat som mönster f. liknande institutioner i utlandet. Biografi o. helsid.-portr. ärg. VII: 25.

Forts. fr. sid 294.

lång stund efter drog sig värden tillbaka till sin utredning af möjligheterna att i händelse af stängd kolimport ersätta denna med den inhemska torfven.

— Du stannar naturligtvis öfver till i morgon hade han sagt. — Jovisst det är redan eldadt i gästrummet. Sitt ni nu och prata en stund framför brasan det är det bästa Mildred vet...

Och de hade suttit och pratat en stund i den fladdrande rödaktiga skymningen som en brasa sprider i ett rum och som af sig själf föder en förtrolig ton, i synnerhet mellan ett par så gamla bekanta. Hon hade talat om honom, hvars steg hördes i våningen ofvanför, om sina barn och sina plikter.

Plötsligt hade Gösta Romell lutat sig fram mot henne i karmstolen.

— Men fru Mildred, tänker ni inte på att ni har en plikt mot er själf också, mot ert eget lif. Det kan dock aldrig ha varit meningen hos den natur som varit så frikostig emot er, att ni skulle ödsla alltsammans på en krymp —

Fru Mildred höjde handen, och ur skymningen ljungade oväntadt mot honom en blick, som frös bort ordet på hans tunga. Aldrig hade Gösta Romell drömt sig att dessa blida mörkblå ögon skulle kunna äga en sådan blick. Han tyckte sig se hur den gamla emaljbroshen på hennes bröst höjdes och sänktes.

Fru Mildred gick bort och lyssnade mot dörren till barnkammaren innan hon satte sig igen — denna gång ett stycke längre bort och med ansiktet vänt från brasskenet:

— Hör på, sade hon med en röst som var olik hennes vanliga så skall jag försöka berätta en saga för er också. Har ni tid — den är inte så lång?

Han böjde på hufvudet:

— Ni vet ju Mildred, att den tid jag är tillsammans med er, är den enda jag inte anser förlorad.

— Det var en gång en man, eller kanske snarare en yngling, som inte hade någonting att glädja sig öfver i lifvet. Så långt han kunde minnas tillbaka hade han aldrig uppväckt någon annan känsla än åtlöje eller medlidande. Och det är inte godt att säga hvilket som är det värsta.

Han var inte som andra unga män och hade aldrig varit som andra barn. Hans olycka bars synlig för alla. Så småningom hade han väl lefvat sig in i, att

det inte kunde vara annorlunda. Sådan var han skapt fast det föreföll honom ibland bra hårdt och underligt samtidigt, då alla hans syskon voro vackra och välväxta.

Men den dag den stackars unge mannen fick reda på att det var en ren slump att han blifvit sådan, att han skulle varit som andra om inte en barnsköterska af värdslöshet tappat honom i golvet — den dagen föreföll honom lifvet allt för dumt och outhärdligt att lefva och han beslöt sig för att själf göra slut på det.

Många gånger sedan har den mannen tackat Försynen för att han inte lyckades i sitt uppsåt den gången. Och dock ångrar han det inte. Nej det är verkligen santt. Ty det var därigenom han lärde känna en ung flicka, som gaf honom tillbaka åt lifvet, och som gaf honom hvad enhvar har rätt att begära af lifvet. Det vill hon åtminstone tro.

Och hon gaf det inte af medlidande. Inte som en allmosa. Hon gaf det därför att hon älskade honom.

Och när deras barn föddes och han lutade sig öfver den lilla sängen och såg att det inte var som han, att det var friskt och fullkomligt, då upplefde den arme en glädje som —

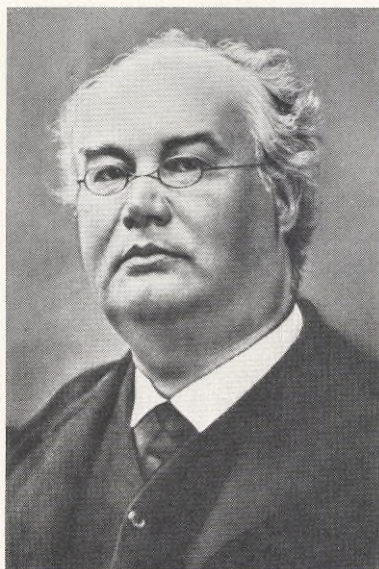
Rösten svek fru Mildred. Endast den gamla pendylen på kaminfrisen uppdelade tystnaden med sitt tickande, innan hon rätade upp sig och fortsatte:

— I den mannens hus kom ofta en annan som kallade sig hans vän. Lifvet hade inte nekat honom någonting, han var van att nå sina mål och vinna hvem han ville. Nu föll hans blick också på den fattiges enda lamm — liksom i historien om konung David och Uria, om ni kanske minns den, och han behagade finna lammet värdt sin åtrå... Eller var det kanske endast hans goda hjärta, som tyckte synd om henne för att hon kastat bort sig åt en krympling...

Gösta Romell hade rest sig ur stolen till sin fulla längd, och nu var det han som lyfte handen till gensaga:

— Nej fru Mildred, nu kan jag inte höra er tala på det sättet längre. Jag —

— Behöfs inte heller. Hon hade gått bort till dörren och vred på det elektriska ljuset. Sagan är slut. Ännu har jag inte berättat den för någon. Men om jag en gång talar om den för mina barn skall den ha ett namn också. Den skall heta "Nidingen".

Efter porträt.
Kliché: *Boigt SV/versgarre.*
PROFESSOR JACOB KNUDSEN, den danske författaren.

Född 1958, afled d. 21 Januari.

Den kände danske författaren professor *Jacob Knudsen* afled efter endast några få dagars sjukdom den 21 jan. i Birkerød, Danmark.

Den bortgångne, som var född 1858, verkade efter att år 1881 hafva aflagt teol. kandidatexamen under ett tiotal år som lärare vid Askovs folkhögskola samt därefter, från år 1890, som präst för en liten församling i närheten af Randers. År 1907 lämnade han denna befattning för att odeladt ägna sig åt sitt år 1884 inledda författarskap. Till de arbeten, som redan förelågo af hans hand, "Bengt Kongebroder", "Et gensyn", "Cromwells datter" m. fl., fogade han nu den lifligt uppmärksammade stora romanen "Den gamle Præst" samt därefter romanerna "Gæring", "Afkларing", "Sind", "For

livets skyld" m. fl., af hvilka de flästa äro kända och uppskattade äfven af den svenska publiken. Grundtvigian till sin åskådning framträdde Knudsen i sin diktning som den allvarlige moralisten, den där med kritisk skärpa skärskådade och bedömde det modärna lifvet och dess skiftande företeelser.

För fotografer att beakta:

Fotografifirma, som insänder fotografier med ensamrätt för H. 8 D. och ej lämnar samma eller liknande fotografier till annan illustrerad tidning, kommer att i så fall utöfver vanligt honorar, få sitt namn utsatt på ett i ögonen fallande sätt, då meddelande härom lämnas vid insändandet.

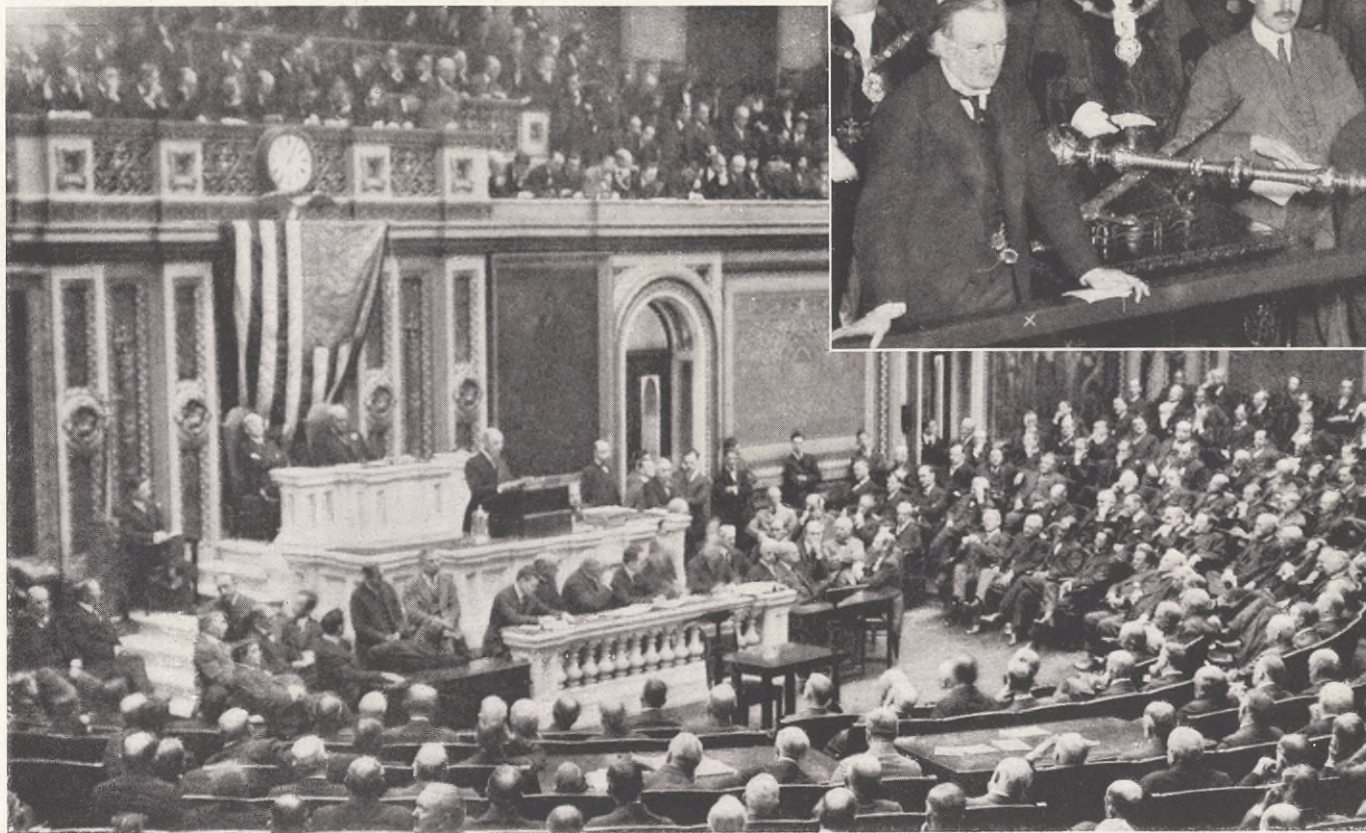
Redaktionen.

BROKIGA UTOMLANDBILDER.

INNEHÅLL: Disponent William Gibson † (biografi och helsidesporträtt). — Remissdebatten. — Excellensen Hj. Hammarskjöld 55 år. — Kaptenlöjtnant J. E. Gadelius 95 år. — Helsingborgs nya hamnanläggning. — Möbelkonstutställning i Stockholm. — Masthuggs kyrkans i Göteborg utsmyckning. — Svenska teaterpremiärer i Stockholm och Göteborg. — "Trollflöjten" på Operan. — Världskriget. — Bilder till dagskronikan. — Veckans porträttgalleri. — "Nidingen". Berättelse af Artur Möller.

Vidst. bild:
PREMIÄRMINISTERN MR LLOYD-GEORGE (X) HÅLLER SITT STORA TAL I GUILDHALL FÖR SEGERLÅNET. Främst vid sidan om honom sitta mr Bonar Law och mr Mc Kenna.

Nedanst. bild:
NÅR PRESIDENT WILSON AFLEMNAD E SITT BUDSKAP TILL KONGRESSEN DEN 5 DECEMBER.

EN NY PORTRÄTTBYST AF HINDENBURG.